

Fizjologia i patofizjologia

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Zakład Fizjologii i Patofizjologii Eksperymentalnej ul. Pawińskiego 3C, 02-106 Warszawa tel. 22 57 20 734; e-mail: 1s7@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. n. med. Marcin Ufnal
Koordynator przedmiotu	prof. dr hab. n. med. Marcin Ufnal; mufnal@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr hab. n. med. i n. o zdr. Marek Konop; marek.konop@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n. med. Marcin Ufnal; mufnal@wum.edu.pl dr n. med. Adrian Drapała; adrian.drapala@wum.edu.pl dr n. med. Kinga Jaworska; kinga.jaworska@wum.edu.pl dr hab. n. med. i n. o zdr. Marek Konop; marek.konop@wum.edu.pl dr hab. n. med. i n. o zdr. Janusz Skrzypecki; janusz.skrzypecki@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	II rok, III semestr	Liczba punktów ECTS	1
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		5	0,16
seminarium (S)		5	0,16
ćwiczenia (C)		5	0,16
e-learning (e-L)		-	-
zajęcia praktyczne (ZP)		-	-
praktyka zawodowa (PZ)		-	-
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		15	0,5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Poznanie mechanizmów patofizjologicznych najczęstszych chorób człowieka

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
HS_W03	budowę i funkcje organizmu człowieka a także metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych, w zakresie właściwym dla programu kształcenia;
HS_W04	opisuje procesy biologiczne zachodzące w organizmie człowieka, a także budowę i czynności poszczególnych układów i narządów w zdrowym i chorym organizmie;
HS_W11	metody rozpoznawania sytuacji zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka ze szczególnym uwzględnieniem problemów kardiologicznych;
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
HS_U19	identyfikuje zagrożenia środowiskowe dla zdrowia populacji;
HS_U26	formułuje własne wnioski w oparciu o wiedzę teoretyczną;

HS_U27	wyjaśnia ogólną budowę i funkcje organizmu człowieka; charakteryzuje podstawowe pojęcia z zakresu zdrowia oraz promocji i profilaktyki zdrowia; przestrzega zasad promocji zdrowia i zdrowego stylu życia; wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii, charakteryzuje objawy i przyczyny zaburzeń oraz zmian chorobowych; przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy; charakteryzuje stany nagłego zagrożenia życia;
--------	--

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

HS_K01	zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
HS_K02	krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych;
HS_K03	rozpoznawania problemów, które są poza zakresem jego kompetencji i wiedzy do kogo zwrócić się o pomoc, z uwzględnieniem umiejętności współpracy w zespole interdyscyplinarnym;

5. Zajęcia

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład	W1 – Wykład 1: Wprowadzenie do fizjologii człowieka. Fizjologia komórek pobudliwych Potencjał spoczynkowy i czynnościowy. Wprowadzenie do fizjologii układu krążenia.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11
	W2 – Wykład 2: Fizjologia wybranych chorób układu nerwowego. Neurony i komórki glejowe. Rodzaje bodźców odbieranych przez układ nerwowy. Receptory. Wybrane choroby układu nerwowego.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11
	W3 – Wykład 3: Wybrane zagadnienia z fizjologii i patofizjologii układu moczowego i endokrynnego. Funkcje nerek w organizmie człowieka. Mechanizmy nerwowe i hormonalne regulujące filtrację kłębuszkową. Budowa i funkcje układu endokrynnego, Sposoby oddziaływania hormonów na komórki docelowe.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11
	W4 – Wykład 4: Fizjologia układu oddechowego. Budowa i funkcje układu oddechowego. Nerwowa regulacja układu oddechowego, odruchy.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11
	W5 – Wykład 5: Wybrane zagadnienia z fizjologii i patofizjologia układu pokarmowego. Fizjologia jamy ustnej. Mechanizmy powstawania śliny i zaburzenia jej wydzielania. Budowa i funkcje układu pokarmowego. Neuronalna regulacja funkcji przewodu pokarmowego. Patofizjologia choroby refluksowej przełyku i choroby wrzodowej żołądka.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11
Seminarium	S1 – Seminarium 1: Wprowadzenie do patofizjologii układu krążenia. Najczęstsze choroby układu krążenia, czynniki ryzyka i patomechanizm.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11
	S2 – Seminarium 2: Patofizjologia wybranych chorób układu nerwowego i mięśniowego. Najczęstsze choroby układu nerwowego i mięśniowego. Czynniki ryzyka i patomechanizmy.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11
	S3 – Seminarium 3: Patofizjologia nerek. Gospodarka kwasowo-zasadowa i wodno-elektrolitowa. Prawa równowagi wodno-elektrolitowej. Zmiany pH w zaburzeniach gospodarki kwasowo-zasadowej. Omówienie buforów krwi. Rola buforów krwi w gospodarce kwasowo-zasadowej. Rola nerek w gospodarce kwasowo-zasadowej. Mechanizmy.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11

**Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)**

	S4 – Seminarium 4: Patofizjologia układu oddechowego. Najczęstsze choroby restrykcyjne i obturacyjne układu oddechowego, czynniki ryzyka i patomechanizmy.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11
	S5 – Seminarium 5: Fizjologia i patofizjologia układu pokarmowego. Motoryka przewodu pokarmowego, trawienie i wchłanianie. Wątroba i trzustka. Patofizjologia wybranych chorób układu pokarmowego.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11
Ćwiczenia	C1: Fizjologia i patofizjologia krwi. Charakterystyka elementów morfotycznych krwi. Analiza przypadków klinicznych.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11, HS_K01-03
	C2: Regulacja układu krążenia. Zawał serca. Niewydolność serca. Patofizjologia wstrząsu i powstawania obrzęków – podstawy teoretyczne. Analiza przypadków klinicznych.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11, HS_K01-03
	C3: Fizjologia i patofizjologia mięśni. Czucie i ból. Analiza wybranych przypadków klinicznych.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11
	C4: Fizjologiczne podstawy testów diagnostycznych. Pomiar ciśnienia tętniczego krwi. Podstawy teoretyczne i wykonanie EKG, spirometrii. Analiza przypadków klinicznych.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11. HS_K01-03
	C5: Zaliczenie kursu.	HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Fizjologia człowieka. Krótkie Wykłady. David White. Warszawa 2021. Wydawnictwo PWN.
2. Patofizjologia człowieka. red. Anna Badowska-Kozakiewicz. Warszawa 2013. Wydawnictwo Lekarskie PZWL.

Uzupełniająca

1. Patofizjologia. Damjanov I. Wrocław 2010. Elsevier, Urban i Partner.
2. Fizjologia Człowieka – Zintegrowane podejście. Wydanie polskie pod redakcją B. Ponikowskiej. Warszawa 2018. Wydawnictwo PZWL

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_U19, HS_U26, HS_U27, HS_W03, HS_W04, HS_W11, HS_K01-03	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustne bądź pisemne sprawdzenie przygotowania do każdego seminarium i ćwiczeń. 2. Przygotowanie prezentacji. Ocenie podlega zawartość merytoryczna, sposób wygłaszania oraz umiejętność dyskusji. 3. Przygotowanie referatów, innych prac pisemnych zleconych przez prowadzących. 	<p>Aktywny udział w zajęciach oceniany na podstawie krótkiego testu sprawdzającego</p> <p>≥60% maksymalnej liczby punktów</p>

	<p>Spełnienie warunków z pkt. 1, 2 i 3 pozwala na przystąpienie do zaliczenia testowego przedmiotu.</p> <p>Zaliczenie testowe (50 pytań testowych jednokrotnego wyboru) sprawdzające przyswojenie treści prezentowanych na wykładach, ćwiczeniach i seminariach.</p> <p>Pierwszy i drugi termin zaliczenia ma formę testową. W przypadku niezaliczenia, trzeci termin może odbyć się wyłącznie za zgodą Kierownika Zakładu.</p>	
--	---	--

8. INFORMACJE DODATKOWE

1. Na wykładach poruszane są najnowsze zagadnienia z zakresu fizjologii doświadczalnej i klinicznej w oparciu o aktualną wiedzę zdobywaną przez Pracowników Zakładu na licznych konferencjach i zjazdach naukowych.
  2. Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: prof. dr hab. n. med. Marcin Ufnal (mufnal@wum.edu.pl)
  3. Obecność na wykładach, seminariach i ćwiczeniach jest obowiązkowa (lista obecności).
  4. Studentowi przysługuje 1 nieobecność nieusprawiedliwiona. Pozostałe nieobecności muszą być usprawiedliwione zwolnieniem lekarskim, które należy dostarczyć do Sekretariatu Zakładu w terminie 7 dni od powrotu na Uczelnię.
  5. Prosimy o punktualne przybycie na zajęcia. Spóźnienie powyżej 15 min. traktowane jest jako nieobecność. Na zajęciach obowiązuje kategoriyczny zakaz używania telefonów komórkowych.
  6. Forma zaliczenia – test jednokrotnego wyboru, zalicza $\geq 60\%$ maksymalnej liczby punktów.
  7. Koło Naukowe: Studenckie Koło Naukowe Kardiologii Eksperymentalnej, opiekun SKN: prof. dr hab. M. Ufnal, e-mail: mufnal@wum.edu.pl
- Strona Internetowa Jednostki: <http://physiology.wum.edu.pl>

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.